

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Csilléry Alexandra ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Szabó Szilvia jogtanácsos által képviselt Adó-és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Központi Hivatal alperes ellen adóügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 12.K.30.401/2004/38. sorszámú végzésével kijavított 2007. november 14-én kelt 12.K.30.401/2004/32. sorszámú jogerős ítélete ellen az alperes részéről 37. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 12.K.30.401/2004/32. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, a felülvizsgálati kérelemmel támadott részét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati költséget.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az első fokú adóhatóság megismételt eljárásban költségvetési kapcsolatok átfogó vizsgálatát végezte a felperesnél 1996. június-december hónapokra, 1997. és 1998. évek vonatkozásában, kivéve áfa adónemben az 1998. augusztus-szeptember havi időszakot illetően. Határozatával összesen az adózó terhére 77.763.000 Ft, javára 19.505.000 Ft adókülönbözetet tárt fel. Az adózó terhére 55.043.000 Ft-ban megállapított adóhiány után 27.521.000 Ft adóbírságot és 30.739.000 Ft késedelmi pótlékot írt elő.

Az alperes a 2003. december 13-án hozott 1227143107 számú határozatával az első fokú határozatot helybenhagyta. Az alperes 2003. december 17. napján saját kézbesítője útján kísérelte meg kézbesíteni az alperesi határozatot, az adózót képviselő ügyvédi iroda címére. A kézbesítői könyv szerint azonban a címzett az átvételt megtagadta, ezt követően postai úton postafiók címre kézbesítette az alperes a határozatát. A posta két alkalommal,

2003. december 19. és 31. napján megkísérelte a kézbesítést, majd a címzett meghatalmazottja 2004. január 5-én vette át a küldeményt.

A felperes 2004. január 8-án kérelemmel fordult az alpereshez az 1997. évre és az 1998. január-november hónapokra megállapított adóhiány és járulékainak törlése miatt, mivel az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény (továbbiakban Art.) 95. § (1) bekezdésére figyelemmel az erre az évekre vonatkozó adófizetési kötelezettség elévült.

A felperes ezt követően keresetet nyújtott be a bírósághoz, melyben fenntartotta az elévülésre való hivatkozását, ezt meghaladóan pedig az első fokú határozat 3. és 4. pontjában megállapítottakat érdemben is vitatta.

Az első fokú bíróság jogerős ítéletével az alperes határozatát - az első fokú határozatra is kiterjedően - részben megváltoztatta akként, hogy a felperes terhére az 1997. adóévre megállapított adókülönbözeteknek, általános forgalmi adónemben az 1998. évi határozat szerinti hónapjaiban megállapított adókülönbözeteknek és azok adóbírság, késedelmi pótlék vonzatának törlését rendelte el. Egyebekben a felperes keresetét elutasította.

Az első fokú bíróság elsődlegesen a felperes elévülésre való hivatkozását vizsgálta, melyet alaposnak ítélt meg. E körben hivatkozott az Art. 77. § (1) bekezdésére, mely szerint az adóhatósági irat postai kézbesítés útján történik, és az adóhatósági iratot akkor is kézbesítettnek kell tekinteni, ha a címzett az átvételt megtagadta. A hivatalos iratok kézbesítésének egyszerűsítéséről szóló 43/1953. (VIII. 20.) Mt. rendelet (továbbiakban Mt. rendelet) 14. §-a lehetővé teszi, hogy a hatóságok (bíróságok) hivatalok irataikat a postai kézbesítés mellőzésével kivételesen saját kézbesítőjük útján is kézbesíthetik, ha azt sürgősség indokolja vagy más okból szükséges.

Az első fokú bíróság megállapította, hogy az adóhatóság 2003. december 17-én saját kézbesítő útján kísérelte meg a határozat kézbesítését, de a küldemény átvételére jogosult személy nem tartózkodott a felperes jogi képviselői irodában. Az irodában helyettesítést ellátó titkárnőnek a küldemény felett rendelkezési joga nem volt, mert nem minősült sem meghatalmazottnak, sem helyettes átvevőnek (ennek ellenkezőjét állította), ezért az a körülmény, hogy az alperesi határozatot nem vette át, nem értékelhető az átvétel címzett részéről történő megtagadásának, és nem alkalmazható az Art. 77. § (1) bekezdés 2. mondata szerinti vélelem. Ezért a határozat kézbesítésére csak 2004. január 5-én került sor, így az Art. 95. § (1) bekezdésében meghatározott elévülési időre figyelemmel e körben a felperes keresetének helyt

adott. Egyebekben, tehát az első fokú határozat 3. és 4. pontja vonatkozásában a felperesi keresetet megalapozatlannak ítélte meg és e körben a felperes keresetét elutasította.

Az első fokú bíróság jogerős ítélete ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet kérve annak hatályon kívül helyezését, és a felperes keresetének teljes körű elutasítását. Jogi álláspontja szerint az elévülés nem következett be, az alperesi határozatot 2003. december 17-én átvettnek kell tekinteni, mivel azt az ügyvédi irodában tartózkodó, munkakörében eljáró alkalmazott tagadta meg. E körben hivatkozott az Mt. r. végrehajtásának tárgyában kiadott 13/1953. (IK. 17.) IM-KPM-BM együttes utasítás (továbbiakban együttes utasítás) 6. § (1) bekezdésére. Az értesítést ellátó titkárnő szokásos üzleti órák idején nem tagadhatta volna meg a hivatalos irat átvételét arra hivatkozással, hogy az átvételre meghatalmazással nem rendelkezik. A helyettesítést ellátó titkárnő a postai szolgáltatások ellátásáról szóló 254/2001. (XII. 18.) Kormányrendelet (továbbiakban Korm.r.) értelmében meghatalmazottnak és nem helyettes átvevőnek minősül.

A felperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását indítványozta.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Mivel a felperes sem felülvizsgálati kérelmet, sem csatlakozó felülvizsgálati kérelmet nem nyújtott be, és az alperes felülvizsgálati kérelme csak az alperesi határozat átvételéhez kapcsolódóan az elévülés körében tett első fokú bírósági megállapításokat vitatta, ezért a Legfelsőbb Bíróság az első fokú bírósági ítélet egyéb megállapításait nem vizsgálhatta felül.

Az első fokú bíróság a kézbesítéssel kapcsolatban a tényállást teljes körűen feltárta, részletesen ismertette egyenként és összefüggésében vizsgálva jogszerű döntést hozott, amellyel a Legfelsőbb Bíróság mindenben egyetértett.

Az alperes felülvizsgálati kérelmével kapcsolatban a Legfelsőbb Bíróság is utal az Art. 77. § (1) bekezdésére, mely szerint az adóhatósági iratot akkor is kézbesítettnek kell tekinteni, ha a címzett az átvételt megtagadta. Az adóhatósági határozatok kézbesítését elsődlegesen posta útján kell megkísérelni, de az Mt. r. 11. § (1) bekezdése alapján saját kézbesítő útján is kézbesíthető, ha azt a sürgősség indokolja, vagy az más okból szükséges. Erre az esetre is vonatkozik azonban, hogy az átvétel megtagadás esete kizárólag akkor eredményezi a kézbesítés hatályosulását, amennyiben olyan személy volt az átvétel megtagadója, aki egyébként a kézhezvételre jogosultsággal rendelkezett. A Korm.r. 18. § (2) bekezdése alapján a címzetten

kívül jogosult átvevőnek a 20. §-ban meghatározott meghatalmazott, a 21. §-ban meghatározott helyettes átvevő és a 22. §-ban meghatározott közvetett kézbesítő minősül. Ennek nem mond ellent az együttes utasítás 6. § (1) bekezdése, mely szerint a tértivevényes levelet a címzetten kívül a megjelölt címen a címzett felnőtt családtagjának, alkalmazottjának, szállásadójának, vagy a címzett által a postai üzletszabályzat szerint meghatalmazott személynek - postafiók bérlete esetében (az (5) bekezdésben foglalt kivétellel) a fiókot kiürítő meghatalmazottnak - is kézbesíteni lehet.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében arra hivatkozott, hogy az ügyvédi irodában helyettes titkárnóként tartózkodó személy nem helyettes átvevőnek, hanem meghatalmazottnak kell tekinteni. A Korm.r. 20. §-a azonban részletezi, hogy ki lehet meghatalmazott és milyen módon adható meghatalmazás. A perbeli esetben azonban ilyen meghatalmazással a helyettes titkárnő nem rendelkezett, így legfeljebb helyettes átvevőnek lehetett volna minősíteni.

A Korm.r. 31. § (2) bekezdésére figyelemmel azonban a küldemény kézbesítésének a helyettes átvevő által történő megtagadása esetén a kézbesítést sikertelennek kell tenni, és arról az (1) bekezdésnek megfelelően értesítést kell hagyni. Ebből következően, amennyiben a helyettesítést végző titkárnőt helyettes átvevőnek lehetne minősíteni (bár ezt tagadta), a küldemény kézbesítésének általa történő megtagadása sem minősülne olyan megtagadásnak, amely az Art. 77. § (1) bekezdésére figyelemmel az adóhatósági iratot kézbesítettnek kellene tekinteni.

Az alperesi felülvizsgálati kérelemben hivatkozott szokásos gondossággal kapcsolatban a Legfelsőbb Bíróság nem foglal állást, mivel a per tárgya nem annak vizsgálata volt, hogy a felperesi képviselő miként gondoskodott helyettesítéséről, hanem az, hogy az alperes saját kézbesítője útján történt kézbesítés milyen joghatást válthatott ki.

A fentiekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság is azt állapította meg, hogy az alperesi határozat kézbesítése nem 2003. december 17-én, hanem 2004. január 5-én történt meg, így az első fokú bíróság az Art. 95. § (1) bekezdésére figyelemmel helytállóan döntött az 1997-1998 adóévek vonatkozásában az elévülésről.

A Legfelsőbb Bíróság az első fokú bíróság ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érintette, a felülvizsgálati kérelemmel támadott részét pedig a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes alperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pernyertes felperes felülvizsgálati költségének megfizetésére.

A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a pervesztes alperes személyes illetékmentességére figyelemmel a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2009. március 5.

Dr. Madarász Gabriella sk. tanácselnök, Dr. Hajnal Péter sk. előadó bíró, Dr. Kurucz Krisztina sk. bíró